

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXV. Declarat quomodo Dei ad animam locutio, quæ sine strepitu, & facile fit; intelligenda sit, ac quænam in ea latere possint illusiones; & vnde cognosci poterit, quando illa vera erit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

EXPONIT QUOMODO DEI AD ANIMAM LOCUTIO, QUÆ
sine strepitu & tacite sit, intelligenda sit, ac quam in ea latere possint illusiones, & a
de nam cognosci poterit, quando illa vera erit. Est hic tractatus vitæ futuræ
qui ad hunc orationis gradum peruenerint, nam satis aperte id
demonstrat, multaque egregia docu-
menta continet.

NON abs re futurum mihi videtur declarare, quo Deus animam
do alloquatur, & quid ipsa hac in locutione sentiat; quo hanc
materiam bene intelligat. Nam ab eo tempore, quo hanc mihi gratia
Dominum fecisse dixi, valde, vsq; in præsentem diem, mihi illa frequenter
est & ordinaria, quemadmodum ex illis, quæ adhuc commemorabo, pa-
rebit. Sunt ergo hæc, verba quædam expressa, & bene formata, ac com-
ralibus auribus non percipiuntur, esto clarius intelligantur & percipi-
tur, quam si auribus exciperentur; unde si quis audiens, ea audire recusat
& nolit, inanem operam sumit, & frustra est, quantumuis obliuiscatur. Cum
enim hominem aliquem in terris loquentem audire nolumus, aures
tutare, aut aliò mentem diuertere, aut reflectere possumus, ita vt, etiam
diamus sonum verborum, sensum tamen eorum non intelligamus: ita
hac Dei ad animam sermocinatione, nihil est quod impedit, quò minus
intelligatur: nam, esto quis nolit ac repugnet, ei tamen auscultare, & re-
flectum ita excitatum & vegetum, ad ea quæ Deus nos audire vult, ac-
bere debet, vt velle ac nolle hic locum non habeant. Nam qui potentia
nia, vult nos intelligere, & scire ea quæ fieri vult, fieri prorsus oportet
atque in hoc se absolutum verumque nostrum ipsum Dominum esse de-
clarat. Hoc ego sæpius experta sum; nam biennio propè toto, omnino
potui contentione restiti, quod perpetuo in timore & anxietate versatus
quin etiam modò subinde id facere tento, sed oleum & omnem operam
perdo.

Vellem equidem illusiones & fraudes diabolicas, quæ hac in re
possunt declarare (etsi vt mihi quidè videtur, pro eo qui magnam hanc
rei experientiam habet, non sit quod timeat, nisi fortassis valde parum
sed, vt dico, magna hæc experientia sit, oportet) nec non quomodo de-
dicari debeat, vtrum à bono spiritu sermocinatio hæc fiat, an à maligno
tem, quando non nisi mera intellectus ipsius sit apprehensio, id enim
tingere possit) aut quando se ipsum spiritus alloquatur, hoc autem an
ri possit, equidem nescio, sed adhuc hodie mihi visum est, fieri id possit
Quando autem fiat hæc locutio à Deo multis è casibus & rebus cuiusdam
cognoscitur.

*Interna lo-
cutio tri-
plici modo
fieri potest*

cognouit & didici, quæ biennio triennioque antè mihi præsignificabantur; quæ omnes adimplere sunt, & hæcenus nulla me fefellit: nec non ex alijs tribus, è quibus clarè colligitur spiritum Dei esse, vti postea ostendetur. sic quidem interdum mihi posse videtur, vt aliquis quid magno cum affectu & apprehensione Deo commendans, se aliquo modo intelligere putet, an fieri id possit, an secus; & est hoc valdè possibile: sed qui per primū internæ locutionis modū id cognouit, liquidò perspiciet quid sit; cū magna inter vtrumq; sit differentia: & si res sit, quæ intellectus ipse fabricat, & disponit, quantumlibet id subtiliter fiat, facile est intelligere eam solū ab eo inueniri & dici. Tantum quippè discrimen est, quantum est, dū homo ipse sermonē aliquem concipit, ac dum tantum auscultat sermoni ac verba ab alio prolatis. Porro videbit intellectus, se tum quidem non auscultare, quandoquidē ipsemet operatur; verba quoque quæ ab eo formantur, sunt velut surdum quid, & in phantasia sola efformatū, nec eam claritatem habent, quam habent alia. Et perinde hic in nostra potestate est nos à sermone diuertere, vti est dum loquimur, subito tacere; sed in priorilocatione prorsus id fieri nequit. Omnium autem apertissimum signū, est, quod intellectus locutio nullam prorsus operationem faciat; sed sermo Domini, simul est dicere & operari: & quamuis eius verba non sint verba denotationis, sed reprehensionis & increpationis; tamen in primo instanti animorum disponunt, habilitant, ad teneitudinem excitant, illuminant, debellant, quietant; & si qua eam ariditas, afflictio, aut inquietudo diuerfabat, illa velut manu, aut etiam adhuc melius quococycus detergitur, & aufertur: adeo vt Dominus velle videatur, vt anima intelligat, ipsum potentem esse, & verba ipsius, efficacia opera esse. Tantū porro mihi inter vtrumque esse videtur discrimen, quantum est inter loqui, & audire: cum enim loquor, intellectu (vti dixi) ordino & dispono ea quæ dico; sed, cum alij me alloquuntur, nihil aliud ago, quam audire, idque nullo meo cum labore. Primum illud an sit, aut quid sit, vix scire possumus, perinde ac dum quis semisopitus est: sed hoc, tam clara vox est, vt ne vna quidem syllaba pereat eorum quæ dicuntur: imo & fieri potest, vt hæc locutio tum alicui eueniat, cum & intellectus & anima ita perturbata & distracta sunt, vt ne vnam quidem bonam sententiam & argumentum formare possent; magnas autem sententias, quæ ipsis dicuntur, hic velut coctas & præparatas inueniunt, quas ne quidem in summa quiete, & recollectione, excogitare anima potuisset; cum tamen ad primum verbum, quod hic audit, vti dixi, penitus immutetur, præsertim cum in rapto est; tunc enim potentia suspensa sunt: quomodo enim tunc intelligantur ea, quæ ante nunquam memoriæ occurrerant? & quomodo occurrant tunc, cū ipsa quasi nō operatur, & imaginatio velut obtusa &

S. M. Teresa Opera. X stupida

*Interna
Dai locutio
cerid con-
tingit.*

*Qua signa
sint cū in-
terna locu-
tio est ab
intellectu.*

*Effectus lo-
cutionis
Dai.*

*Alia diffē-
rentia in-
ter locutio-
nē Dai &
intellectus.*

S.
Heresia

Opera
N. VI
156

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

*Verba Dei
non audiri
aut tunc, cum
anima in
ipso rapta
est.*

stupida est? Sciendum autē, ut mihi quidem videtur, animam, cum au-
dires videt, aut huiusmodi verba audit, eo præcisè tempore illa non
dicit, vel videt, quæ iam in raptu unita est: tunc enim (ut supra ostendi-
mus) scilicet, quantum memini, de secunda aqua agerem) potentia omnes
nitus perduntur, & anima, uti eo loco monui, nihil omnino vel videt
vel intelligere, vel audire potest. Tunc quippè tota est in manu &
testate alterius, nullamq; ei Dominus toto illo tempore (quod san-
ctissimū est) ad quid agendum libertatem videtur relinquere. Sed et
temporis punctam iam præterijt, & anima nihilominus in raptu adhuc
net, tunc hinc id quod dico: potentia quippe tunc tali in statu manens
esto penitus non perdat, tamen nihil fere operetur, sed velut ablo-
quatur, & ad aliquem discursum, aut argumentum formidam, incepta
sunt. Tot porro sunt ad hanc distinctionem intelligendam modi, ut
mel quæ decipi contingat, sæpius tamen decipi nequeat. Quinimo
dicere, si anima in his versata, exercitata, ac circumspècta sit, hanc
cultet ipsam id perspècturam. Nā, ut alia taceā plurimā, de quibus id
dixi, colligi queat, profus nullū, cum id ab ipsa provenit, effectū operatur
neq; enim id admittit, uti admittit aliud illud, quod etiā inuita ad
debet, nec ei auscultat, sed quoddā intellectus delictū esse ad oculū
perinde ac non magni facimus eū, quem phrenesi nouimus laborare
alterum illud perinde est, ac si virum aliquem sanctissimum, doctissi-
maxque auctoritatis, quem scimus nobis non mentiturū, loqueri
audiremus. Et hæc comparatio mihi adhuc nimis vilis & humilis
datur: nam verba hæc quandam subinde maiestatem includunt, &
nim, si reprehensua sint, hominem faciunt contremiscere, non aduer-
do quis ea proferat; si autem amoris, in amando liquefcere, & amittit
Sunt quæ hæc huiusmodi, quæ (ut iam dixi) antè nimis quam præter
memoria remota erant, & tam cito brevique tempore, tam prægnans
sententiæ dicuntur, ut multo ad eas ordine digerendas opus foret
pore: actum nullatenus videmur posse ignorare, non esse hoc quid
genio nostro prouisum & excogitatū. Ad eò ut me necesse non sit
his exponendis immorari: nam prodigio simile esset, credo, hominem
his versatum & exercitum, hic decipi & illudi, si ipsemet dedita operi
studio, se non velit decipere. Sæpenumerò contigit, ut ego sub
tans, non crederem id quod mihi dicebatur, & me somnare, aut fide
quodam detineri putarem (scilicet postquam id iam præterijt; cum
nim adhuc durat, id impossibile est) longo tamen post tempore ipsam
impleri viderim: facit enim Dominus, ut ita id memoriæ insculptum
neat, ut ex ea eradi penitus nequeat: quod autem ab intellectu præ-
nit, est velut primus cogitationis motus, qui disperit, & cuius mem-
oriam

*Cum res di-
ctā à Deo
venit, tam
profundè
impressa
memoria
manet, ut
suis homo
oblivisci
nequeat.*

petrasit. Verum primum illud, est velut opus & operatio; nam, *As*
 manus aliquid memoria excidat, & tempora multa effluant, nunquam tamē
 eius homo obliuiscitur, vt non semper meminerit, id sibi aliquādo di-
 cta esse; excepto, cū valdē longū tēpus intercurrit, aut fauoris, vel doctri-
 nae verba sunt. Verborū porro prophetias aut pradictiones continētium
 nullatenus mihi homo videtur posse obliuisci: ego saltē, quāquā angustae
 sunt memoriae, eorū obliuisci nequeo. Et rursus dico, impossibile mihi vi-
 detur, vt anima, nisi ira foret maligna, vt id vellent fingere, itaq; mētiri (quod
 sanē intolerabile malum foret) aut id se intelligere diceret, cū tamen non
 intelligat; non ad oculum videret, ipsam per se verba ordinare, atq; intra
 se loqui: hoc inquam non videtur fieri posse, si spiritum Dei loquentem
 audierit; nam alioquin tota vita sua in hac illusionē manere posset, sibiq;
 persuaderet id se intelligere: & ne hoc quidem scio quomodo fieri possit.
 Vel enim anima id vult intelligere, vel non vult: si non vult intelligere, &
 ipsa quae alioquin posset intelligere obliuiscitur, idque ne mille timendi
 occasiones habeat, & alias plurimas ob causas quae locum hic habent (vti
 sunt, quod in oratione quiescere velit, sine hisce rebus) quomodo intel-
 lectum tantum temporis supererit, vt rationes & discursus formet: ad hoc
 quippe opus est tempore. Hic verō sine vlla prorsus temporis iactura do-
 cetur, & intelligimus ea, ad quae ordinanda ac digerenda mensis integer
 necessarius videbatur. Vnde & ipse intellectus & anima consternata hae-
 rent, & percussa, pra admiratione quorundam quae audiunt. Verē hae-
 rent, & percussa, & qui aliquam horum habebit experientiam, videbit omnia
 quae dixi sic planē se habere. Benedico autē & laudo Deum, quod hoc ita
 exponendi gratiā mihi dederit. Finem igitur, facio; si addidero videri mi-
 hi, cum id ab intellectu pronenit, nos id cum volumus, haud difficulter
 intellecturos, & quotiescunq; orationi insistimus, visurum nobis quod
 aliquid intelligamus. Sed in prima illa locutione ita non contingit:
 nam saepe ad multos dies ero, vt, tametsi velim, prorsus mihi
 impossibile sit quidquam intelligere, & alias, etiam nolens, non possum
 aliquid, vt dixi, non intelligere. Videtur mihi, si quis homines decipere vel-
 let, docendo se velut à Deo intelligere, id quod à se ipso prouenit, eum ea-
 dem ratione etiam dicere posse, id se corporeis auribus audire. Et, vt ve-
 rum fatear, nunquam putavi, alium audiendū aut intelligendū modum
 esse, quā cōmunē hunc, quoad usq; id ipsa in me aduertit: atq; ita id mihi,
 sicam dixi, magno labore & impendio cōstitit. Sed cū hac locutio à Deo
 prouenit, tūc nō solū, nō bonos post se effectus relinquit, verū etiā
 malos. Hoc mihi non nisi bis aut ter contigit; & statim tunc Dñs ad-
 mouit, demonē esse, vt raceā notabile illā ariditatē, quae inde sequitur.

*Signa
 quando lo-
 cutio à di-
 abolo est.*

Est hae ingens animae inquietudo, qualem & alias saepe experta
 sum,

S. Heresia

Opera
N. VI
158

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

sciti, cum me Dominus magnis tentationibus, & diuersis animæ
tationibus exagitari permisit. Et licet hoc me sæpius affligat, vt nar-
hæcramen inquietudo eiusmodi est, vt vnde ea veniat, sciri nequeat.
si quod anima illi resistere, eaque turbari & affligi videatur, nesciam
men quid ipsam affligat: nam quod dicit, non malum est, sed bonum.
Ipsam mihi persuadeo, siquidem vnus spiritus alium sentiat, gustum
dulcedinem, quam cacodæ non dat, longè differentem esse ab ea, quæ
dat Deus. Posset ille his gustibus decipere eum, qui alios illos De-
stus nondum habet, nec habuit. Gustus inquam veros, suauem
cer, validam, profundè inhaerentem, delectabilem, & quietam re-
tionem: etenim paruas quasdam animæ deuotiunculas, & alios par-
motus (quia ad primum persecutionis statum hosculi hi decidit
deperunt) deuotionum nomine non appello, esto bona sint per-
pia, & sancti quidam sensus & motus, sed non tales, vt per eos
spiritus aut mali effectus distinguantur. Quocirca magna tempe-
vbique cautela & circumspèctione opus est; nam qui non nisi
que, & non vltèrius, in via orationis processerunt, facillè decipi-
sent, si quas visiones vel reuelationes haberent. Equidem non am-
sionem aut reuelationem aliquam habui, quam mihi Dominus
la bonitate sua, orationem vnionis dedisset; nisi fortè prima vice
dixi, iam antè multos annos, cum Christum vidi. Et vnam
sciuissè, veram id visionem fuisse, vt quidam postea id intellexit
non parum id mihi profuisset. Nulla inde in anima manet suauitas,
teneritudo; sed ipsa manet velut consternata, & nauseabunda & re-
Certa sum, illam animam à diabolo non decipiendam, nec etiam De-

*Qui nō ha-
buit gustus
diuinos fa-
cile per gu-
stus falsos
decipiuntur.*

*Gustus di-
abolici si-
gnum.*

*Visiones &
reuelatio-
nes fidei cō-
traria cu-
randa non
sunt.*

permissurum, vt decipiatur, quæ nulla in re sibi fidit, & ita firmiter in-
stabilita est, vt se pro vno eiusdem articulo millies mortem subire
tam sentiat, quæque cum magno hoc suo erga fidè affectu & zelo, quæ
Deus statim infundit (qui aliud non est, quàm fides quadam viuua & firma
semper se conformare satagit & procurat ijs, quæ Ecclesia credenda
ponit, modo hunc, modo illū interrogās, vt quæ in hisce fidei ventura
iam tam firmiter stabilita est, vt omnes, quæ excogitari possent, re-
tiones, imo ne quidem si cælos apertos videret, vel minimum cam
quæ Ecclesia credit, dimouere non possent: si se ob cogitationem
quam, suborientem interdum circa hoc vacillare sentit, vel prop-
apud se dicere. Cum Deus hoc mihi dicat, tam id verum esse potest
quod sanctis dicebat; non dico ipsam id credere, sed, diabolum
tum per primum motum incipere ipsam tentare (patet enim ad
lum, valdè esse malum, diu in illa cogitatione harere; imo læpè
dem primos illos motus sensuram opinor illam animam, quæ in fide
forti

fortis est, atq; est illa, cui Dominus prædictas gratias confert, vt quæ se ita
 validam credit, vt diabolus omnes ob vel minimam eorum, quæ Ec-
 clesia credit, veritatem pessundare & conficere se posse existimet) dico,
 si magnam hoc robur in se non sentiat, & eam quam habet deuotionem
 ac vñonem huc se non conducere videat, hanc illam vt suspectam tene-
 re posse: nam esto danum statim non percipiatur, paulatim tamen i-
 plum posset in crescere, & sensim grauius fieri. Nam, quantum ego quidē
 colligo, & per experientiam noui, tunc demum id homo credit à Deo esse,
 dum id cum sacra scriptura coincidere, & conforme esse animaduertit,
 cum enim vel minimum ab ea dessectit, multo sine vlla cōparatione fir-
 mus mihi videor creditura id à cacodæmone venire, quam modo credā,
 à Deo id venire, quantūcūq; firmiter etiā id credam, tunc quippè neces-
 se non est, varia signa inquirere, è quibus colligatur ecquis sit spiritus: cū
 hoc signum, quo colligatur, hoc à Diabolo prouenire, ita sit euident, vt licet
 tunc omnes mūdi totius homines mihi assererēt, Deū hic agere, id minime
 crederē. Summa, cū dæmon hic se intermiscet, illico omnia bona abscondi,
 & ab anima fugere videtur. Ita scilicet illa inquieta, turbata, tædiosa ma-
 ner, & nullū omnino bonū effectū operatur. Nam etsi aliqua bona desi-
 deria dare videatur, illa tamē nō sunt solida & firma; & humilitas, quā post
 se, vt sui effectū, relinquit, falsa est, inquieta & omnis suauitatis erpers. Qui
 autē aliquā boni spiritus experientiam habebit, facile hoc, quod dico, in-
 telliget. Nihilominus variis diabolus ipse technas & insidias struere po-
 test, adeoq; nihil hac in re ita certū est, quin se per tutius ac securius sit ti-
 mere, & magna cū circūspēctione & cautela procedere, ac directorē quē-
 dam doctum ac peritum, qui errantem audacter corripiat, habere; ita cū
 nim fier, vt nullum prorsus damnum incurrat; esto ego sæpissimē valdē
 sim passa, ob nimios illos timores, quos nō nulli habēt. Semel inter alia id
 mihi contigit, cum scilicet multi, de quibus bonam opinionem, vt pat-
 erat, habebam, vnum in locum congregati erant (nam esto tunc non nisi
 cum vno in particulari agerem, & cum alio nullo loquerer, nisi dum hic id
 mihi præciperet, illi tamen sæpē inter se de me iuuanda agebant, quia &
 me valdē diligebant, & metuebāt, ne fortē diabolus mihi illuderet; quin
 & egomet, dum extrā orationem eram, non mediocriter timebam; nam
 statim atque eidem me applicabam, & aliquam mihi Dominus gratiam
 dare incipiebat, quam primum omnis à me timor recedebat, & securā red-
 debar) quinque vel sex eos fuisse crediderim, & omnes insignes, & zelo-
 sos Dei seruos: affirmabat autem tunc mihi confessarius meus, omnes il-
 los sibi persuadere, à diabolo mihi illudi; propterea que illud consultum
 videri, nec toties Sacramentum venerabilis Eucharistie suscipere, meq;
 in externorū negotiorū tractatione distraherē ac solitudine cauerem. E-
 quidem

X 3

S. Heresia

Opera
N. VII
161

In viso-
onibus ni-
hil ita cer-
tum, quin
semper se-
curius sit,
timere.

*Omnes
putabant
in quod
ipsa sen-
sisset, à
diabolo
venire.*

quidem, vt dixi, in magno tunc timore & anxietate versabar; ad quem agendum non parum conferebat continuum meum cordis deliquium; ita vt sæpe per diem, aliquo in loco sola agere non auderem.

Cum ego tales & tam multos id mihi dicere vidi, ego tamen animi inducere penitus non possem, vt hoc de me crederem; grauisimum conscientia scrupulum sensi, quod id ex humilitatis defectu fieri putarem: omnes quippe incomparabiliter multo sanctioris erant vitæ, quam ego, & in super doctrina & litteris eminebant; cur ego eis non crederem? Contabar quam poteram maximè, etiam vi mihi facta, illis credere, & simul sceleratam vitam meam recogitabam, itaque illos verè de me iudicare, cum sic iudicarent. Quare sic anxia & afflictæ me ad templum contuli, in trajectu oratorium quoddam me abdidì, cum iam ad dies multos sacra communiõne abstinuisssem, & solitudinem cauissem, in qua tamen omnis mea vita erat consolatio & recreatio, ita vt nullum haberem, cum quo confertim possem; nam omnes ad vnum mihi aduersabantur. Nonnulli, dum his de rebus agerem, me videbantur ridere, tanquam si tantum imaginatio & phantasma fuisset; alij Confessarium monebant, sibi vt à me caueret: alij certò & indubitanter asseriebant, diabolum in me operari, solus Confessarius meus (esto cum alijs conspiraret; at duntaxat, vt me, sicut postea intellexi, probaret) semper me consolabatur, dicebatque, tamen si etiam diabolus foret, modo Deum optimum max. peccando non offenderem, nihil penitus mihi damni illum inferre posse; ipsum tandem à me discersurum; vnde hoc ipsam à Domino instantè per preces deposcerem, quod tum ipse, tum omnes, quibus ille in confessione aures dabat, nec non plurimi, serio præstabant. Omnis quoque oratio mea hunc ad scopum dirigebatur; quin & vniuersos Dei seruos, quos nossem, orabam, vt Deum rogarent, alia vt me Maiestas illius via conducere dignaretur. Bientio penè toto hanc ego Deo rem per preces continuo commendaui, idem de hoc ab eo petens. Nihil autem me consolari poterat, cum mecum cogitabam, fieriue posse, vt cacodæmon toties mecum loqueretur. Nam quod nullum amplius mei per orationem in solitudine recolligendæ temporis haberem, Dominus mihi dabat, vt interim dum cum alijs cõversabar, me introrsum possem recolligere; quin & ipse, frustra me reluctare, loquebatur mihi, quæcunque ei videbantur, egoq; quantumuis id mihi grauisimum ac molestissimum esset, cum tunc loquentem audire cogebat. Sed cum sola essem, nullam amicam habens, cuius alloquio me ipsa solaret, non poteram vel orare, vel in libro legere; sed ob tantam tribulationem, & timorè, ne forte mihi cacodæmõ illuderet, tota in quietæ & afflictæ, plane nesciens, quid tandem de me factura essem (& hanc quidem angustiam aliquoties imò sæpè sensi, sed numquam meo iudicio ita grauem & excelsam

*Magna
eius deso-
lacio.*

cessitiam ac tūc) quatuor aut quinque horas continuo in hoc statu manebam
 ut nec a terra mihi vllū, nec è caelo solatiū veniret, aut affulgeret, nisi quod
 Dominus me, mille inter periculorum timores cōstitutam pati cerneret.

Quā, ô Domine Iesu, verus amicus es tu! & quā potens! quādo enim
 vis, potes, & nunquā nō vis, si modo nos te velimus, omnia quæ condita
 sunt, te ô mūdi Domine, laudēt & benedicant. Vtinā plena per vniuersū
 orbē terrarum voce promulgare possē, quā tu amicis tuis fidelis sis! Om-
 nia, Domine, creata deficiunt & pertrāsunt, tu illorū omniū Dominus,
 nunquā deficis aut pertrās. Nimis quā exiguū est, quod pati sinis eum,
 qui te diligit. Quā, ô Domine mi, tenerē, ciuilitē, blandē, & suauiter tuos
 tractare & habere nostitō si quis nūquā aliquē, præter vnū te, amare pro-
 curasset! Videris, ô Domine, virga & rigore probare cū, qui te amat, vt iā
 in extrema afflictione constitutus, maiorem amoris tui extremitatem &
 immitentatē intelligat. O si quis, Deus meus, ingeniam simul & doctri-
 nam, nec non noua verba haberet, ad opera tua magnificanda, & extol-
 lenda, vt quidem ea anima mea intelligit! Omnia me deserunt & defi-
 ciunt. Domine mi, sed si tu me non derelinquas, ego à te nullatenus defi-
 ciam. Omnes viri docti contra me insurgant & impugnent, omnes me
 creature persequantur, omnes me demones exagitent, tu solus noli à me
 recedere: experientia quippè noui, quantum sit lucrum, quod referunt ij,
 qui in te solo confidunt.

Cum ergo in magna illa anxietate constituta essem (nondum enim *Dominus*
 aliqua mihi vitio haecenus oblata erat) hæc sola verba nimis quam suf- *Deus ipse*
 ficientia futere ad illam auferendam, mentemque meam, omni nubilo *securā esse*
 discussio, serenandam: *Filia noli timere: ego enim sum, & non deserā te, noli timere.*
 Putabā sanē (vt quidem me dispositam vici) valde lōgo tēpore opus esse, *qui horum*
 ad mihi persuadendum, vt mētem ego meam ad quietem componerē, & *verborum*
 meminē eum sufficientē ad hoc eloquētiā & ingeniū adferre possē; & ecce *fuerit esse*
 sola verba hæc, ita me serenant, corroborāt, animāt, securā reddunt, quie- *Aut,*
 rant & illuminant, vt animā meam in momento planē immutatā viderē,
 & aliā, & contra vniuersum mundū disputando, rationibus euicisē, Deū
 esse qui in me operaretur. Quam Deus bonus est, quam bonus & potens
 Dominus est: nam nō modo bonum consiliū suggerit, sed remediū: Ver-
 baq; eius sunt opera. Quā, ô Deus bone, fides hominē corroborat, & per
 eum amor adaugetur! Vt verū fatear, sæpē ad mentem & memoriā reuo-
 cabā, quomodo Dominus olim orta in mari tēpestate, vētis imperasset, vt
 cessarent; vnde ita mecum ipsa dicebā, Quis est hic, cui omnes potentæ
 mee ita obediunt, & qui vnico momento tam spissis in tenebris lucē se-
 renitateque adfert: qui cor, quod saxeam & marmoreū esse videbatur,
 emollit; qui suauitiam lachrymarum ibi fluente laxat, vbi ariditas dudū &
 longo

S.
 Heresia

Opera

N VII

163

longo tēpore futura esse videbatur: Quis hæc desideria subministrat? quis hos suggerit animos? ut sæpè intra me ipsa cogitarem; Quid est quod timo: quid est hoc: huic ego Domino famulari cupio; aliud nolo, quam ei soli placere; aliam recreationem, quietem, bonum non cupio; quam illius voluntatem facere (nam de eo, prout mihi quidem videtur, plane certa eram, ut id hic possim referre) si ergo Dominus tam potens sit, atque eum esse video & scio, & dæmones eius sint mancipia; deque eonefas sit dubitare (cum sit de fidei articulis) ego autem huius Domini & Regis ancilla sim, ecquod illi mihi malum referre possunt: cur non satis virum habeam, ad cum vniuersis inferiorum cohortibus decertandum Crucem itaque in manus sumpsi: & videbatur sanè mihi Dominus robur & animum inspirare; nam breui tempore ita me immutatam vidi, ut cum omnibus dæmonibus etiam manus conferre & luctari non vererer; videbar quippè cruce illa haud difficulter eos in fugam agere, ac debellare posse. Vnde apud memetipsa prouocando dicebam, venire iam omnia quotquot estis; videre volo quid mihi, ancilla Dei cum sim, facere vniuersi possitis. Et sanè, videbantur illi me timere: nam ex eo tempore quæta & sine timore mansi, & ita illos, quotquot sunt, formidare desij, vniuersis, quem hæctenus habueram, timor cessarit: nam tamen eos, ut postea referam, interdum adhuc viderem, non tamen iam amplius eos timebam, quin è contra me ipsi terribilem esse purabam: & quoddam mihi, dudante, in illos omnes mansit dominium, ut iam non magis eos timebam quam si muscæ forent. Ita porro illi mihi meticulosi & ignaui videntur esse, ut quamprimum se contemni vident, omne robur & potentiam suam amittant. Neminem hi hostes de facto oppugnare norunt, nisi quem vltro semetipsum tradentem conspiciunt, aut quando suos Deus seruos, ad maius ipsorum bonum, tentari vexarique permittit. Vniuersi verò timeremus eum, quem verè timere nos oportet, nobisque pestifera remus, plus nobis damni ab vno peccato veniali, quam ab omni inferna multitudine simul iuncta posse aduenire: cum hoc à parte rei male. Quam porro nos hi maligni spiritus in metu & pauore detinent, sed quod per nostros honoris, auri, ac voluptatum appetitus ipsi nosmetipsos paucos & timidos reddere volumus: nam illi tunc nobiscum committunt, & velut collatis viribus (nam nobismetipsi hostes & inimici sumus, tunc cum diligimus & sectamur ea, quæ odisse deberemus) permulcuntur, tunc dubiè nobis nocebunt: ipsi enim in causa sumus, cur nostris propriis armis illi nos oppugnent, ipsis quodammodo illa in manus dantes, quibus nos ipsos contra eorum vim & impetum defendere deberemus, quod sanè deplorandum est. Sed si propter Deum omnia repudietur, carnis amplectentes, eique sincere & ex corde seruire satagamus; tunc non

Magnus
eius contra
dæmones
animus.

Diaboli
alijs non
nocent,
quam sese
tradenti-
bus. Et cū
Deus id
permittit.

secus has cacodæmon veritates fugit, quam nos pestem virulentissimam. nam diligit mendacium, in quo ipsum est mendacium; nec vllum cum eo, qui in veritate ambulat, inibit pactum aut commercium: sed, cū mentem & intellectum alicuius obnubilatum cernit, omnimodis collaborat, ut & oculos ei eruat, & planè cæcum reddat. Si quem enim iam ita cæcum videat, ut is se in rebus vanis quietem inuenturū putet. (nam omnes mūdibuius res ita vanæ sunt, ut non nisi puerilia crepundia & nugæ esse videantur) quamprimum aduertit, huiusmodi hominem merum esse puerum, cum nimirum puerorum more viuat; vnde mox audaciam & animos concipit, ad cum eo, non iam semel, sed sæpius luctandum. Faxit Deus, de horum numero ipsa non sim, sed gratiam Maiestas ipsius, quaeso, mihi det, qua mediante, id quietem esse existimem, quod verè quies est; id honorem, quod verè honor est; hoc delectabile, quod verè delectabile est, & non vice versa, ac tum dæmones omnes explodam, & foculifaciam; immo potius ipsi me timebunt. Non intelligo hunc timendi modum, ut dicamus, *diabolus, diabolus*; cum dicere possimus, *Deus, Deus*, acque ita ei timorem incutere: scimus enim iam tum; illum, nisi Dominus id ei permittat, se ne mouere quidem posse. Quid sibi vult hoc: quod fallaciam plus metuum eos, qui Dæmonem ita metuunt, quam ipsum meterear: Nam ipse nullum profus inferre mihi damnum potest; at hi, presertim si Confessarij sint, hominem mirè turbant & inquietant. Equidem per multos annos tantas hac in re pertuli molestias, ut etiam nū mecum ipsa miter, quomodo eas ferre potuerim. Benedictus sit Dominus, qui ita me re ipsa fortem reddidit. Amen.

CAPVT XXVI.

EANDEM MATERIAM PROSEQVITVR, ET NARRAT
 quam sibi hac in re timorè abstulerim, ipsamque credere facerent, non esse nisi bonum spiritum, qui cum ipsa loqueretur.

VNAM de primarijs ac maximis, quas à Deo accepi gratijs hanc esse puto, generositatem & animos, quos mihi contra cacodæmones dedit. Damnosissimum quippè maximeque impertinens est, animi ignauiam & metulosam esse, & aliud quid, præterquam Dei offensam vereri. Nam cum omnipotentem Regem & Dominum ita potentem habeamus, ut omnia possit & omnes sibi subijciat, nullam omnino timendi occasionem habemus, si modo (vti dixi) in veritate & sincerè, & magna cum conscientia puritate coram eius Maiestate ambulemus. Ad hoc vellem (sicuti dixi) omnem quicumque est timorè habere, ne videat.

S. M. Teresa Opera.

Y

licet

S.
Heresia

Opera

N. VI

165

Dei nomē
Dæmones
percellit,
omnemq;
nobis timorè
aufert.Magnā
Dei gratia
est habere
robur contra
Dæmones.